

# CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ

## Capitolul I

### Art. 1. Obiective

Prezentul Cod are drept scop ghidarea conduitei tuturor membrilor comunității universitare, în interiorul universității și în relația cu aceasta.

Codul de etică funcționează ca un contract moral între membrii comunității universitare și comunitatea universitară ca întreg, contribuind la coeziunea membrilor, la crearea unui climat bazat pe cooperare și competiție, la creșterea prestigiului Universității Naționale de Arte.

Nici o dispoziție a prezentului Cod nu trebuie interpretată în sensul restrângerii unor drepturi conferite expres prin lege sau prin contractul colectiv de muncă.

Membrii comunității academice și studenții sunt obligați să respecte codurile deontologice, Legea educației naționale, Codul muncii și toate celelalte dispoziții care reglementează activitatea educativă profesională și de cercetare.

## Capitolul II

### Art. 2. Principii generale

Universitatea Națională de Arte din București este o instituție ale cărei scopuri, valabile pentru fiecare membru al său, includ dezvoltarea și afirmarea profesională, evoluția cunoașterii și cercetării în condițiile respectării statului de drept și a drepturilor omului. Universitatea respectă demnitatea fiecăruia dintre membrii săi și promovează integritatea academică. Membrii săi se angajează să contribuie la dezvoltarea democratică și la prosperitatea societății. Valorile și principiile pe care le promovăm în mod deosebit și a căror realizare efectivă încercăm să o asigurăm sunt: libertatea academică, autonomia personală, dreptatea și echitatea, meritul, profesionalismul și competența, integritatea, transparența, respectul și toleranța, colegialitatea, loialitatea, bunăvoința și grija, responsabilitatea, transparența decizională și asumarea răspunderii publice, evitarea situațiilor de incompatibilitate și conflicte de interese, asigurarea dreptului de proprietate intelectuală, corelat cu răspunderea publică pentru prejudiciile create terților prin exploatarea ilegală și imorală a acestui drept, principiul răspunderii în solidar a autorilor și îndrumătorilor lucrărilor de licență, disertație, teze de doctorat pentru inexactitățile ce afectează conținutul științific, precum și pentru fapte de plagiat și comercializare a conținuturilor către terți interesați în elaborarea acestor genuri de lucrări, principiul răspunderii individuale a autorilor de studii, articole, monografii, tratate, ghiduri, lucrări cu conținut didactic etc., pentru calitatea științifică, exactitatea datelor și originalitatea conținuturilor, în condițiile legii.

Universitatea Națională de Arte din București sancționează plagiatul, precum și încredințarea de către orice autor a produselor științifice publicate, către o altă persoană, spre a fi republicată sub alte nume decât cel al autorului (autorilor) primar(i). Fapta de acest tip reprezintă complicitate la plagiat.

### **Art. 3. Libertatea academică**

Libertatea academică presupune dreptul oricărui membru al universității de a-și exprima deschis opiniile științifice și profesionale în cadrul cursurilor, seminariilor, conferințelor, dezbaterilor și al lucrărilor elaborate și susținute sau publicate.

Orice membru al universității își poate exprima în mod liber, în interiorul sau în exteriorul universității, opiniile bazate pe competența sa profesională, fără a putea fi cenzurat. Sunt încurajate abordarea critică, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opiniile politice sau convingerile religioase.

Libertatea academică implică, în același timp, respectul libertății celuilalt în toate componentele sale. Obiectivitatea științifică este mai presus de orice presiune rezultată din interese personale sau de grup. Libertatea academică va fi păstrată inclusiv în condițiile în care finanțarea anumitor activități provine din fonduri extrabugetare sau private.

Libertatea academică nu poate fi îngrădită decât în condițiile legii. Se interzic manipularea, îndoctrinarea, educarea dogmatică în interiorul spațiului universitar și prin aceasta încălcarea dreptului studenților, al cadrelor didactice sau cercetătorilor la libertate de gândire și la formarea cultural-științifică.

Membrii comunității academice au libertate în selectarea și discutarea subiectelor relevante, în examinarea critică a valorilor, normelor și practicilor sociale în spiritul onestității intelectuale și al responsabilității pentru producerea și răspândirea cunoașterii.

Denaturarea conținutului științific al cursurilor, fabricarea rezultatelor cercetării în sensul dependenței de grupări politice, religioase, economice ș.a. se sancționează.

Nu se înscriu în cadrul libertății academice și nu își găsesc locul în spațiul universitar:

- a. Propaganda cu caracter politic desfășurată în interiorul sau în legătură cu acțiuni ale universității;
- b. Prozelitismul religios;
- c. Promovarea unor doctrine sau idei cu caracter rasist, xenofob, naționalist, fascist, comunist;
- d. Defăimarea universității de către membrii comunității academice;
- e. Atacurile personale sau afirmațiile defăimătoare la adresa altor membri ai comunității academice.

### **Art. 4. Autonomia personală**

Universitatea Națională de Arte din București promovează un mediu propice exercitării autonomiei personale. În acest scop, asigurăm exercitarea consimțământului informat în privința programelor, concursurilor și oportunităților de studiu și cercetare și oferim oportunități pentru ca fiecare membru al universității să poată lua și aplica decizii în privința propriei cariere academice și profesionale.

Membrii personalului universității care au acces la documente și informații trebuie să mențină caracterul confidențial și privat al unor astfel de informații și să protejeze persoanele care nu doresc ca aceste informații să devină publice. Încălcarea confidențialității se sancționează. Personalul didactic și administrativ are obligația să respecte confidențialitatea în problemele care țin de viața privată a

studentilor și nu va da informații decât cu autorizația decanatului sau rectoratului și numai când există motive îndreptățite. Această reglementare rămâne valabilă și în privința statutului marital, a orientării sexuale sau dizabilităților, a domiciliului, apartenenței politice, religioase etc.

## **Art. 5. Dreptatea și echitatea**

Membrii Universității Naționale de Arte din București vor fi tratați drept, corect și echitabil.

Nu se înscriu în principiile academice:

- a. Discriminarea sau exploatarea, indiferent că acestea sunt directe sau indirecte; comunitatea universitară aderă la ideea că dreptatea se bazează pe împărțirea corectă și echitabilă a puterii și prevenirea abuzului de putere.
- b. Se interzice orice tratament inegal al unei persoane, care urmărește sau conduce la încălcarea ori limitarea drepturilor persoanei respective pe baza rasei, vârstei, dizabilității, orientării sexuale, a naționalității, etniei, religiei, categoriei sociale, stării materiale sau mediului de proveniență.
- c. Membrii comunității universitare trebuie să promoveze nediscriminarea și egalitatea de șanse privind accesul la studii, angajare și la programe, pentru eliminarea conflictelor de interese, pentru prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție, favoritism și nepotism.
- d. Nici o femeie nu poate fi defavorizată pe motiv că este însărcinată, că are copii în îngrijire, că este mamă singură, că este necăsătorită sau că este divorțată.
- e. Membrii comunității universitare vor evita și elimina conflictele de interese care decurg din intersectarea mai multor tipuri de relații sau poziții, de natură să afecteze judecățile și evaluările corecte, precum și obiectivitatea acțiunilor membrilor comunității.
- f. Orice relație de natură financiară sau comercială directă sau prin intermediul unor persoane juridice de specialitate aparținând comunității universitare, a celorlalți angajați sau studenților ori familiilor acestora va putea fi angajată numai în interesul universității și numai cu acordul acesteia. Se interzice orice activitate de investiție a persoanelor sus-menționate în obiective în care universitatea apare ca investitor individual sau colectiv.
- g. Întreaga comunitate academică, angajații și studenții au obligația morală de a aduce la cunoștința rectoratului orice caz, act sau fenomen de corupție individuală sau instituționalizată legat de activitatea din Universitatea Națională de Arte.
- h. Universitatea Națională de Arte din București adoptă măsuri ferme pentru nediscriminare și egalitate de șanse în acces la studii, angajare și la programe, pentru eliminarea conflictelor de interese, pentru prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție, favoritism și nepotism.

Se consideră forme grave de corupție, fiind interzise, următoarele practici:

- a. Traficarea examenelor de orice fel (admitere, absolvire, examene la discipline, doctorat);
- b. Vânzarea, cumpărarea sau substituirea de lucrări scrise, proiecte etc. contra bani, obiecte sau servicii;
- c. Solicitarea de către membrii personalului universitar de bani sau cadouri, tentativa de mituire sau mituirea acestora, precum și cointeresarea sub orice alte forme;
- d. Adunarea de fonduri de la studenți pentru cadouri sau pentru acoperirea costului meselor și a băuturilor oferite cadrelor didactice care participă la examenele de licență, la evaluarea lucrărilor de diplomă, a disertațiilor, referatelor în cadrul pregătirii doctoratului etc.;
- e. Solicitarea unor servicii personale, de orice tip, de la persoane care sunt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare, precum și oferirea unor astfel de servicii în schimbul bunăvoinței;
- f. Oferirea serviciilor educaționale și/sau administrative acoperite de sarcinile persoanei respective, ca membru al instituției de învățământ superior;
- g. Favoritismul în procesul de evaluare, angajare sau promovare, de împărțire a sarcinilor didactice ori administrative. Favoritismul nu trebuie confundat cu preferința pe baze de competențe.

Se interzice oricărui angajat al Universității Naționale de Arte din București, precum și oricărei alte persoane aflate în raport de învățământ cu universitatea să administreze, să folosească sau să exploateze în interes propriu sau în interesul altei persoane fizice sau juridice baza materială sau de date a universității.

## **Art. 6. Meritul**

Universitatea Națională de Arte din București asigură recunoașterea, cultivarea și recompensarea meritelor personale și colective care conduc la împlinirea menirii sale instituționale. Printre acestea se numără dedicarea față de profesie și studiu, față de instituție și membrii comunității academice, creativitatea și talentul, eficiența și performanța.

Pentru studenți, meritul se stabilește în contextul unor criterii de evaluare a performanțelor la cursuri, seminarii și ateliere, la concursuri profesionale, la examene de licență și susținere de disertații, în implicarea în viața asociativă, acțiuni civice etc.

Pentru cadre didactice și cercetători, meritul se stabilește după implicarea în dezvoltarea cunoașterii și în democratizarea societății, prestigiul adus instituției și specialității în care lucrează, calitatea și actualitatea cursurilor, a seminariilor și lucrărilor practice/artistice, a activității de îndrumare a studenților, calitatea publicațiilor științifice, câștigarea de granturi de dezvoltare și cercetare individuală și instituțională, implicarea în dezvoltarea facultății, evaluarea făcută de către studenți, programul de

studiu, rezolvarea problemelor studenților, atitudinea față de progresul personal etc.

Pentru personalul didactic auxiliar și personalul administrativ, meritul se stabilește în funcție de gradul, complexitatea și calitatea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu rezultate din fișa postului.

Pentru membrii structurilor de conducere, criteriile se referă mai ales la managementul eficient al resurselor, crearea și menținerea standardelor profesionale și morale ridicate în instituție, aplicarea cu rigurozitate a reglementărilor legale instituționale și a normelor etice, evaluarea făcută de către reprezentanții studenților, subordonați, conducerea de la nivel superior etc.

## **Art. 7. Competență și profesionalism**

Universitatea cultivă un mediu propice pentru competență, profesionalism și competitivitate. Universitatea susține dezvoltarea de programe academice la standarde înalte, capabile să conducă la evoluția cunoașterii, la formarea specialiștilor de vârf și creșterea prestigiului în cercetare.

Universitatea susține și recompensează excelența științifică, artistică, profesională, pedagogică, managerială și administrativă.

Fiecare membru al comunității academice asumă, la nivelul său, răspunderea pentru calitatea procesului educațional.

Orice cadru didactic trebuie să stăpânească în detaliu disciplina pe care o predă, asigurându-se că întregul conținut al cursului este actualizat, reprezentativ și adecvat nivelului la care se situează disciplina în planul de învățământ. În acest sens, fiecare cadru didactic trebuie să se informeze și cu privire la conținutul cursurilor cuprinse în curriculum înainte sau după cursul său și care se leagă de acesta. Dezacordurile de natură profesională între cadrele didactice din universitate nu trebuie să afecteze pregătirea și rezultatele studenților.

Orice cadru didactic trebuie să acorde o atenție deosebită pregătirii și susținerii cursurilor la orele prevăzute, elaborării, pregătirii sau asigurării materialului didactic necesar studenților pentru curs, seminar sau laborator, ținerii orelor de consultații prevăzute, urmării și îndrumării activității de redactare de lucrări (proiecte, lucrări de diplomă sau disertație) de către studenți, notării și comunicării rezultatelor la momentul prevăzut.

Sub aspect pedagogic, competența presupune alegerea celor mai adecvate modalități de tratare a fiecărei teme din cadrul programei, comunicarea obiectivelor cursului, alegerea unor modalități de examinare în concordanță cu aceste obiective.

Este, de asemenea, importantă adaptarea stilului de predare la nevoile și nivelul cursului.

Constituie încălcări ale principiului competenței și profesionalismului:

- a. Încredințarea de cursuri, seminarii sau lucrări de laborator spre a fi susținute de către persoane care nu dețin nivelul de cunoștințe adecvat;
- b. Consacrarea unei părți importante din timpul alocat cursului sau seminarului unor discuții fără legătură cu tematica acestuia;
- c. Interpretarea intenționat eronată a rezultatelor unei cercetări în vederea fundamentării unei teorii pe care cel în cauză o susține;

- d. Obligarea studenților de a-și însuși exclusiv punctul de vedere al cadrului didactic sau refuzul de a lua în discuție, pe bază de argumente, alte puncte de vedere exprimate în aceeași chestiune;
- e. Faptul de a nu da studentului ocazia de a se antrena pentru obținerea competențelor cerute de obiectivul cursului și verificate de examenul final.

## **Art. 8. Integritatea**

Integritatea membrilor comunității academice este esențială pentru desfășurarea în condiții optime a activității didactice și de cercetare. Fiecare membru al comunității academice este dator să se preocupe de evitarea oricăror situații susceptibile de a crea îndoieli cu privire la integritatea sa, în primul rând a conflictelor de interese.

Există un conflict de interese atunci când interesele personale ale unui membru al comunității academice (cadru didactic, student, membru al personalului administrativ) intră în conflict cu obligațiile decurgând din statutul său ori sunt de natură să afecteze independența și imparțialitatea necesară îndeplinirii acestor obligații.

În sfera relațiilor cadru didactic – student constituie încălcări ale obligației de integritate:

- a. Pretinderea sau acceptarea de favoruri de orice natură, inclusiv sexuală;
- b. Pretinderea sau acceptarea de cadouri sau alte foloase materiale.

În activitatea de cercetare științifică, integritatea presupune:

- a. Acceptarea și menționarea ca autori ai unei opere doar a persoanelor care au participat efectiv la elaborarea ei;
- b. Indicarea sursei din care a fost preluată o idee, o expresie, un rezultat al unei cercetări anterioare, indiferent dacă acestea au fost sau nu publicate. Această regulă privește și elementele preluate din lucrări de orice natură ale studenților sau doctoranzilor și utilizate ulterior de un cadru didactic în propriile cercetări;
- c. Recunoașterea explicită a contribuției oricărei persoane care a participat în mod real la o activitate de cercetare. În situația în care contribuția a constat doar într-o activitate de supervizare sau consiliere, nu este necesară o recunoaștere formală a contribuției. În aceste cazuri însă se recomandă includerea unei formule de mulțumire;
- d. Respectarea riguroasă a destinației fondurilor alocate unui proiect de cercetare. Sursele de finanțare care au stat la baza unei cercetări vor fi menționate în publicațiile în care s-au materializat rezultatele cercetării.

Constituie încălcări ale eticii în materia cercetării:

- a. Plagierea rezultatelor sau publicațiilor altor autori;
- b. Omisiunea recunoașterii, fie prin menționare ca autor al unei opere, fie prin indicarea sursei, a contribuției unor terți la elaborarea unei opere;
- c. Introducerea de informații false în solicitările de granturi sau finanțare;
- d. Confecționarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- e. Obligarea autorilor unei opere de a menționa ca autori și persoane care nu au participat la elaborarea acesteia;
- f. Orientarea activității de cercetare a studenților, masteranzilor, doctoranzilor în scopul obținerii unui avantaj personal de către îndrumător. Așa se întâmplă atunci când un cadru didactic impune una sau mai multe teme de cercetare ce urmează a-i servi la un proiect de cercetare personal, la pregătirea unei conferințe sau a unui articol ori urmează a fi valorificat în folosul unei întreprinderi private.

În activitatea administrativă, integritatea presupune:

- a. Desfășurarea corectă a tuturor procedurilor de selecție, alegere sau numire a personalului care asumă responsabilități de ordin administrativ. Este interzisă primirea, acceptarea, cererea, darea sau oferirea de bani, bunuri sau orice alte foloase ori favoruri în schimbul sprijinirii ocupării unei poziții administrative;
- b. Îndeplinirea cu bună-credință și în folosul universității a oricărei responsabilități administrative. Utilizarea unei poziții administrative în scopul obținerii de foloase personale de orice natură constituie o încălcare a obligației de integritate; în momentul transferului unei responsabilități administrative, fostul titular pune la dispoziția noului titular toate instrumentele, informațiile și elementele, aduse la zi, necesare preluării de îndată a acestei responsabilități;
- c. Atunci când, din orice motiv, o persoană nu mai poate să își îndeplinească în mod corespunzător atribuțiile administrative încredințate, ea are obligația de a aduce acest lucru la cunoștința superiorilor.
- d. În orice situație de conflict de interese, persoana în cauză are obligația de a-l încunoștința, de preferință în scris, pe superiorul ierarhic cu privire la existența conflictului de interese și de a se abține de la implicarea în luarea oricărei decizii în care ar avea sau ar putea crea aparența că are un interes personal.

## **Art. 9. Transparența**

Universitatea Națională de Arte din București respectă principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare consistentă și corectă. Prin aceasta facilităm egalitatea de șanse în competiție și asigurăm accesul echitabil la resursele universitare. Universitatea Națională de Arte din București interzice ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul membrii săi și publicul larg.

## **Art. 10. Respectul și toleranța**

Universitatea Națională de Arte din București promovează existența unei comunități academice și rezidențiale în cadrul căreia este respectată demnitatea fiecăruia dintre membrii ei.

### **Tipuri de comportament inacceptabil în relația cadru didactic-student**

Neîndeplinirea obligațiilor didactice include:

- a. Refuzul arbitrar de a avea o conduită profesională didactică adecvată;
- b. Încălcarea regulilor de comportament la cursuri, în restul programului și/sau nerespectarea programării studenților la diferite activități;
- c. Evaluarea studenților prin alte criterii decât cele de performanță;
- d. Întârzieri nejustificate în evaluarea studenților și comunicarea rezultatelor;
- e. Discriminarea, incluzând hărțuirea unui student pe motive politice sau pe motive de rasă, religie, sex, orientare sexuală, origine națională, statut marital, handicap și/sau condiție medicală, vârstă, cetățenie sau alte motive arbitrare sau personale;
- f. Uzul poziției sau abuzul de putere a cadrului didactic pentru a influența raționamentele sau conștiința unui student din motive arbitrare sau personale. Universitatea Națională de Arte din București aderă la valoarea toleranței față de diferențele între oameni, între opinii, credințe și preferințe intelectuale.

Sunt interzise în incinta spațiilor de învățământ, căminelor, birourilor:

- a. Distrugerea, incendierea, efectuarea unor lucrări fără autorizații sau orice alte modificări aduse clădirilor, instalațiilor, utilajelor, aparatelor de laborator, atelierelor de creație;
- b. Consumul de substanțe psihotrope sau alcool;
- c. Organizarea jocurilor de noroc sau/și a pariurilor;
- d. Întreținerea de raporturi sexuale organizate sau sporadice, ca și deținerea de materiale pornografice.



## Art. 11. Colegialitatea

Activitatea în comunitatea academică presupune colaborarea membrilor acesteia, în spirit de colegialitate și respect reciproc.

Colegialitatea implică:

- a. Curtoazie și respect datorate fiecărui membru al comunității academice. Încălcarea acestei obligații de către o persoană nu conferă în nici un caz dreptul celui lezat de a adopta o conduită similară;
- b. Obligația de asistență între membrii comunității academice, materializată în suplinirea colegială, acordarea de sprijin în activitatea didactică și administrativă, cooperarea cu bună-credință în cadrul proiectelor ce implică participarea mai multor persoane;
- c. Respectarea mutuală a diferențelor de ordin lingvistic, religios, social între membrii comunității academice;
- d. Înțelegere, respect și sprijin pentru persoanele cu nevoi speciale;
- e. Obligația de confidențialitate în privința datelor și informațiilor transmise de un membru al comunității academice unui alt membru, cu titlu privat. În privința situației școlare a unui student, obligația de confidențialitate operează în limitele stabilite prin hotărâre a Senatului, în condițiile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Constituie încălcări ale principiului colegialității:

- a. Discriminarea, hărțuirea de gen, etnică sau sub orice altă formă, folosirea violenței fizice sau psihice, limbajul ofensator ori abuzul de autoritate la adresa unui membru al comunității academice, indiferent de poziția ocupată de acesta în cadrul universității (student, cadru didactic, membru al conducerii universității, membru al personalului administrativ);
- b. Promovarea sau tolerarea unor comportamente dintre cele descrise în acest articol de către conducerea facultăților, departamentelor, catedrelor sau compartimentelor administrative;
- c. Discreditarea în mod injust a ideilor, ipotezelor sau rezultatelor cercetărilor unui coleg;
- d. Formularea în fața studenților a unor comentarii lipsite de curtoazie la adresa pregătirii profesionale, a ținutei morale sau a unor aspecte ce țin de viața privată a unui coleg;
- e. Sfătuirea studenților să nu urmeze un curs al unui coleg, din antipatie față de acesta;
- f. Formularea repetată de plângeri sau sesizări vădit neîntemeiate la adresa unui coleg;
- g. Utilizarea și dezvăluirea în activitatea didactică sau de cercetare a informațiilor transmise cu titlu

confidențial de un alt coleg (date personale, experiențe trăite etc.);

h. Discutarea cu alți studenți a situației școlare, sociale, medicale a unui student.

i. În materia specială a examinării studenților, colegialitatea presupune o informare prealabilă și detaliată a studenților cu privire la obiectivele și cerințele cursului, la modalitățile și perioadele de evaluare.

## **Art. 12. Loialitatea**

Loialitatea față de universitate presupune obligația fiecărui membru al comunității academice de a acționa în interesul universității, de a susține obiectivele, strategiile și politicile acesteia, în scopul realizării misiunii și creșterii competitivității ei.

Constituie încălcări ale obligației de loialitate:

a. Desfășurarea de acțiuni menite să ducă la pierderea unor drepturi patrimoniale sau nepatrimoniale dobândite în mod legal de către universitate;

b. Desfășurarea, în alte universități sau instituții, a unor activități didactice sau de cercetare care le concurează pe cele organizate de către universitate;

c. Sfătuirea în cadrul activităților didactice a studenților să abandoneze cursurile universității în favoarea unei alte instituții de învățământ;

d. Angajarea în afara universității a unor activități care afectează în mod semnificativ timpul consacrat obligațiilor didactice și de cercetare în universitate ale persoanei în cauză;

e. Desfășurarea de acțiuni menite să discrediteze universitatea sau să afecteze în mod grav imaginea și prestigiul acesteia.

## **Art. 13. Bunăvoința și grija**

Universitatea Națională de Arte din București consideră dezirabile bunăvoința și grija. În acest sens, încurajează aprecierea, mândria și recunoștința față de cei meritoși, empatia, compasiunea, sprijinul față de cei aflați în nevoie, amabilitatea, politețea, altruismul, înțelegerea, solidaritatea, sollicitudinea, promptitudinea și optimismul față de toți membrii comunității academice. Totodată, sunt descurajate și socotite ca indezirabile comportamentele care denotă invidie, cinism, vanitate, lipsă de amabilitate, dezinteres.

## **Art. 14. Responsabilitatea**

Răspunderea pentru respectarea dispozițiilor prezentului Cod revine în primul rând fiecărui membru al comunității academice.

Statutul de membru al comunității academice impune fiecărui membru asumarea răspunderii pentru acțiunile sau omisiunile sale.

Încălcarea dispozițiilor prezentului Cod atrage răspunderea disciplinară în condițiile Legii nr. 1/2011, Codului muncii și reglementărilor interne ale universității.

## **Capitolul III**

### **Onestitatea academică și corectitudinea intelectuală**

#### **Art. 15. Universitatea Națională de Arte apără dreptul de proprietate intelectuală**

Proprietatea intelectuală include invențiile, inovațiile și drepturile de autor pentru diferite categorii de lucrări, cu caracter științific, de cercetare, pedagogic sau didactic.

a. Cadrele didactice și de cercetare au obligația să respecte dreptul la calitatea de autor al operei pe care o utilizează în realizarea oricărei lucrări de creație intelectuală prin citarea corectă și/sau indicarea sursei de documentare;

b. Studenții de la programele de studii universitare de licență și de masterat, precum și doctoranzii au obligația să respecte dreptul la calitatea de autor al operei pe care o utilizează în realizarea articolelor, referatelor, lucrărilor de diplomă, lucrărilor artistice, de disertație și de doctorat prin citarea corectă și/sau indicarea sursei de documentare;

c. Îndrumătorii lucrărilor de diplomă, de disertație și de doctorat răspund în solidar cu autorii acestora de asigurarea originalității conținutului acestora;

d. Membrii comunității academice care au participat la diferite stagii de cercetare vor fi menționați atunci când rezultatele cercetării devin publice, în spiritul onestității profesionale, al recunoașterii meritelor acestora.

#### **Art. 16. În Universitatea Națională de Arte sunt interzise:**

a. Comercializarea de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării de către cumpărător a calității de autor al unei lucrări de licență, de diplomă, de disertație sau de doctorat și a altor lucrări;

b. Plagiatul;

c. Încredințarea de către orice autor a produselor științifice publicate către o altă persoană spre a fi republicate sub alt nume decât cel al autorului sau autorilor primari;

- d. Însușirea fără drept a calității de autor al unei opere de creație;
- e. Includerea unor date false în documentațiile elaborate pentru participarea la competițiile de granturi și contracte naționale/internaționale, în dosarul pentru participarea la concursurile privind ocuparea posturilor didactice/de cercetare ori în dosarul de angajare;
- f. Orientarea activității de cercetare a studenților, masteranzilor, doctoranzilor în scopul obținerii unui folos material sau personal nepatrimonial de către cadrul didactic îndrumător;
- g. Orice altă formă de fraudă intelectuală precum copiatul în cadrul examenelor sau concursurilor, „fabricarea“ rezultatelor cercetărilor, substituirea lucrărilor sau a identității persoanelor examinate;
- h. Comercializarea lucrărilor de diplomă coordonate anterior;
- i. Condiționarea studenților de intrarea la examene sau de promovarea acestora prin cumpărarea unor lucrări sau cărți ale cadrelor didactice;
- j. Folosirea în mod abuziv a însemnelor Universității Naționale de Arte și/sau falsificarea semnăturilor tuturor cadrelor didactice titulare și/sau didactice auxiliare.

**Art. 17.** Constituie plagiat însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, rezultatelor științifice, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, precum și preluarea integrală sau parțială a unui material realizat de un alt autor, fără a se indica sursa și prezentat drept creație personală.

**Art. 18.** O acuzație de plagiat, pentru a fi validă, trebuie însoțită de dovada clară a plagierii, prin indicarea textului sau textelor din care se presupune că s-a plagiat și a depunerii întregii documentații asupra lucrării ce urmează a fi analizată.

#### **Capitolul IV**

##### **Art. 19. Incompatibilități și conflicte de interese**

Incompatibilitatea reprezintă interdicția de a exista raporturi ierarhice directe între personalul didactic, de cercetare sau auxiliar care ocupă o funcție de conducere și soții, afinii sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv ai acestora.

- a. Conflictul de interese reprezintă o situație, concretă sau aparentă, în care un cadru didactic, de cercetare sau didactic auxiliar ori o societate, la care acesta este asociat sau acționar, are interese personale ori patrimoniale contrare sau neloiale universității, exercitate astfel încât să influențeze negativ realizarea obiectivă a atribuțiilor funcției ocupate sau să afecteze votul în cadrul organelor colegiale de conducere;

- b. Personalul didactic, de cercetare și didactic auxiliar, care deține o funcție de conducere sau o calitate în cadrul unui organ colegial de conducere și este ales pentru exercitarea unui mandat pe o altă funcție de conducere, are obligația ca în termen de 30 de zile să opteze pentru una dintre cele două funcții;
- c. Nu pot candida la alegeri pentru ocuparea unei funcții de conducere persoanele care au avut calitatea de titulari ai universității și au pierdut această calitate, indiferent de forma în care au pierdut-o;
- d. Personalul didactic, de cercetare și didactic auxiliar titular este în conflict de interese dacă se află în una dintre următoarele situații cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial:
- i. Participă în cadrul aceleiași comisii sau al aceluiași organ colegial de conducere, constituit conform legii, cu alte cadre didactice, de cercetare sau didactice auxiliare care au calitatea de soț, afin sau rudă până la gradul al III-lea inclusiv;
- ii. Interesele sale patrimoniale, ale soțului, afinelor sau rudelor sale până la gradul al III-lea inclusiv pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției;
- iii. Deține părți sociale sau acțiuni la societăți comerciale și aceste persoane juridice de drept privat realizează activități în domeniul educațional sau de formare continuă ori conexe domeniului învățământ;
- iv. Desfășoară activități ce presupun o conduită neconformă cu etica și deontologia profesională ori aduc prejudicii de imagine universității, prin propagandă de destructurare instituțională, campanii de dezinformare în mass-media ori alte activități care pot afecta realizarea misiunii instituției;
- v. Dețin funcția de președinte al unui partid politic la nivel local sau național;
- e. În cazul existenței unui conflict de interese, personalul didactic, de cercetare sau didactic auxiliar, de conducere ori de execuție este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct sau să informeze președintele organului colegial de conducere despre abținerea sa;
- f. Orice persoană poate sesiza existența situațiilor de incompatibilitate și conflicte de interese;
- g. Persoanele care se află în una dintre situațiile de incompatibilitate sau conflict de interese au la dispoziție zece zile, pentru a ieși din această situație juridică;
- h. Răspunderea publică pentru rezolvarea situațiilor de incompatibilitate și de conflicte de interese incumbă rectorului și Senatului universitar;

- i. Încălcarea dispozițiilor referitoare la cazurile de incompatibilitate și conflicte de interese atrage, după caz, răspunderea etică disciplinară, administrativă, potrivit legii;
- j. Pe perioada în care se dezbate problema unde potențial există conflict de interese, persoana în cauză nu participă la dezbateri;
- k. Nu pot deține sau candida pentru ocuparea unei funcții de conducere:
  - i. Persoanele care au vârsta legală de pensionare la data alegerilor sau îndeplinesc condițiile de pensionare în timpul mandatului;
  - ii. Persoanele trimise în judecată pentru fapte în legătură cu serviciul sau pentru care instituția a introdus plângere penală;
  - iii. Persoanele condamnate definitiv pentru o infracțiune săvârșită cu intenție;
  - iv. Persoanele care au desfășurat activitate de poliție politică.

## **Capitolul V**

### **Art. 20. Reguli procedurale**

- a. Organul însărcinat cu supravegherea aplicării dispozițiilor prezentului Cod este Comisia de etică a Universității Naționale de Arte ce se constituie și funcționează în subordinea Senatului;
- b. Comisia de etică este numită de către rector cu aprobarea Senatului, alcătuită din trei membri cu drept de vot și un secretar;
- c. Membrii Comisiei de etică sunt cadre didactice cu funcție didactică cel puțin egală cu a celui ce a săvârșit abaterea. Nu pot fi membri ai Comisiei de etică și deontologie universitară persoanele care ocupă una dintre următoarele funcțiile: rector, prorector, decan, prodecan, director general administrativ, director de departament sau de unitate de cercetare-dezvoltare.

### **Art. 21. Atribuțiile comisiei**

- a. Cercetează și soluționează abaterile de la etica universitară, pe baza sesizărilor sau prin autosesizare, conform Codului de etică și deontologie universitară;
- b. Realizează un raport anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare, care se prezintă rectorului, Senatului universitar și constituie un document public;

c. Contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie universitară, care se propune Senatului universitar pentru adoptare și includere în Carta universitară;

d. Exerciță atribuțiile cuprinse în Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare.

**Art. 22.** Hotărârile Comisiei de etică universitară sunt avizate de consilierul juridic al universității. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea Comisiei de etică universitară revine universității.

**Art. 23.** Comisia poate fi sesizată în scris de orice persoană fizică, organ sau organism care a constatat încălcarea normelor de etică de către un membru al comunității academice. Comisia se poate sesiza și din oficiu.

**Art. 24.** Comisia trebuie sesizată în termen de 30 de zile de la săvârșirea faptei considerate a reprezenta abatere de la prevederile prezentului cod.

**Art. 25.** Sesizarea va indica în mod explicit numele persoanei care se face vinovată de încălcare, numele celui care face sesizarea și faptele imputate acestuia.

**Art. 26.** Sesizările se înregistrează la registratura universității.

**Art. 27.** Comisia poate decide să nu ia în considerare sesizările anonime. În urma unei sesizări, Comisia de etică universitară demarează procedurile de soluționare a sesizării.

**Art. 28.** Partea învinuită va fi notificată despre primirea sesizării, în scopul de a formula o poziție scrisă cu privire la faptele imputate sau/și de a se prezenta în fața comisiei. În notificarea adresată părții învinuite, comisia va preciza conținutul sesizării și natura informațiilor solicitate.

**Art. 29.** Lipsa de cooperare a părții învinuite nu va împiedica derularea procedurilor ulterioare.

**Art. 30.** Pentru constatarea naturii faptelor imputate și a măsurii în care acestea constituie abateri sau acte discutabile în sensul Codului de etică și deontologie universitară, comisia va desfășura o investigație, inclusiv prin interviuarea martorilor.

**Art. 31.** Comisia poate decide să citeze pentru audiere, la cererea părților sau din oficiu, orice persoană ce deține informații necesare soluționării cauzei, a cărei identitate va fi păstrată în mod confidențial, la cererea ei.

**Art. 32.** După colectarea informațiilor relevante, comisia va putea solicita audierea separată a

fiecăreia dintre părți pentru a comunica informațiile obținute în urma investigațiilor, pentru a le verifica și pentru a obține poziția părților cu privire la acestea. Audierile au loc în ședință secretă, iar membrii comisiei sunt ținuti să păstreze secretul audierilor și deliberărilor până la redactarea raportului final.

**Art. 33.** Dacă apreciază că este necesară pentru soluționarea cazului, comisia poate propune confruntarea directă a părților. Confruntarea părților are loc după audierea separată a acestora și numai dacă ambele își exprimă consimțământul în acest sens.

**Art. 34.** În cazul în care comisia găsește o încălcare a Codului de etică și deontologie universitară, va înainta un raport final de caz părților, precum și organismelor cu prerogative să aplice sancțiunile indicate de acesta. În cazul în care comisia consideră că natura problemei permite sau necesită concilierea între părți pe cale amiabilă, iar încălcarea eticii academice este minoră (de exemplu, neglijențe minore, lipsa de amabilitate sau impolitețea etc.), această soluție va fi propusă părților.

**Art. 35.** Răspunderea patrimonială a comunității academice se stabilește conform legislației muncii.

**Art. 36.** Constituie abateri de la etica și deontologia universitară:

- a. Propaganda cu caracter politic desfășurată în interiorul sau în legătură cu acțiuni ale universității;
- b. Desfășurarea în spațiul academic a unor activități ofensatoare cultelor care funcționează în mod legal în România;
- c. Solicitarea de către membrii comunității academice de bani, cadouri sau alte foloase materiale, a unor servicii personale, de orice tip, de la persoane care sunt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare, precum și oferirea acestora în schimbul indulgenței sau favoritismului;
- d. Traficarea clientelărilor a examenelor de admitere, a examenelor din sesiuni și a examenelor de absolvire sau a concursurilor pentru ocuparea posturilor ori pentru promovare, inclusiv practicarea intervențiilor ierarhice sau colegiale;
- e. Comercializarea de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării de către cumpărător a calității de autor al unei lucrări de licență, de diplomă, de disertație sau de doctorat;
- f. Plagiatul;
- g. Încredințarea de către orice autor a produselor științifice publicate către o altă persoană spre a fi republicate sub alt nume decât cel al autorului/autorilor primari;
- h. Însușirea fără drept a calității de autor al unei opere de creație intelectuală;
- i. Includerea unor date false în documentațiile elaborate pentru participarea la competițiile de granturi și contracte naționale/internaționale, în dosarul pentru participarea la concursurile privind ocuparea



posturilor didactice/de cercetare ori în dosarul de angajare;

j. Orientarea activității de cercetare a studenților, masteranzilor, doctoranzilor în scopul obținerii unui folos material sau personal nepatrimonial de către cadrul didactic îndrumător;

k. Orice formă de fraudă intelectuală precum copiatul în cadrul examenelor sau concursurilor, modificarea rezultatelor cercetărilor, substituirea lucrărilor sau a identității persoanelor examinate;

l. Orice manifestare sau comportament cu caracter misogin, naționalist-șovin, de instigare la ură rasială sau națională, orice tratament discriminatoriu pe motiv de orientare sau apartenență politică, convingeri religioase, etnie, handicap sau origine socială, precum și orice formă de hărțuire;

m. Adresarea de injurii și jigniri celorlalți membri ai comunității academice, indiferent de raporturile ierarhice;

n. Orice alt comportament ce aduce atingere demnității sau creează o atmosferă intimidantă, ostilă, degradantă, umilitoare sau ofensatoare îndreptată împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane;

o. Abuzul de autoritate la adresa unui membru al comunității academice, indiferent de poziția ocupată de acesta în cadrul universității (student, cadru didactic, membru al conducerii universității, membru al personalului administrativ);

p. Discreditarea în mod injust a ideilor, ipotezelor sau rezultatelor cercetărilor unui coleg;

q. Formularea în fața studenților a unor comentarii la adresa pregătirii profesionale, a ținutei morale sau a unor aspecte ce țin de viața privată a unui coleg;

r. Sfătuirea studenților să nu urmeze un curs al unui coleg, din antipatie față de acesta;

s. Formularea repetată de plângeri sau sesizări vădit neîntemeiate la adresa unui coleg;

t. Desfășurarea de acțiuni menite să ducă la pierderea unor drepturi patrimoniale sau nepatrimoniale dobândite în mod legal de către universitate;

u. Sfătuirea studenților, în cadrul activităților didactice, să abandoneze cursurile universității în favoarea unei alte instituții de învățământ;

v. Angajarea în afara universității a unor activități care afectează în mod semnificativ timpul consacrat obligațiilor didactice și de cercetare în universitate ale persoanei în cauză;

w. Desfășurarea de acțiuni menite să discrediteze universitatea sau să afecteze în mod grav imaginea și prestigiul acesteia;

- x. Participarea la activități didactice și manifestări științifice sub influența alcoolului, a drogurilor ori a altor substanțe halucinogene sau îndeplinirea atribuțiilor de serviciu sub influența acestora;
- y. Distrugerea, alterarea sau falsificarea documentelor și a bazelor de date ale universității, ca și utilizarea lor în scopuri ilicite;
- z. Confeccionarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive.

**Art. 37.** Sancțiunile care se pot aplica personalului ce face parte din comunitatea academică, de către Comisia de etică și deontologie universitară, conform art. 318-319 din Legea 1/2011, pentru încălcarea eticii universitare sau abateri de la bună conduită sunt următoarele:

- a. Avertisment scris;
- b. Diminuarea salariului de bază, cumulată, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;
- c. Suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control, ca membru în comisii de doctorat, de master sau de licență;
- d. Destituirea din funcția de conducere din învățământ;
- e. Desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

**Art. 38.** Sancțiunile care se pot aplica de către comisia de etică universitară studenților și studenților doctoranzi pentru încălcarea eticii universitare sunt următoarele:

- a. Avertisment scris;
- b. Exmatriculare;
- c. Suspendarea bursei.

**Art. 39.** Rectorul poate anula, cu aprobarea Senatului, un certificat sau o diplomă de studii atunci când se dovedește că s-a obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor prezentului cod. De asemenea, decanul facultății poate anula rezultatele unui examen sau unei evaluări, în temeiul prevederilor din Carta universitară, atunci când se dovedește că au fost obținute în mod fraudulos sau prin încălcarea prezentului cod.

**Art. 40.** Sunt de natură să atragă excluderea din universitate a oricărui membru al comunității academice:

- a. Condamnarea prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă pentru o infracțiune de corupție în legătură cu activitatea desfășurată în universitate;
- b. Plagiarea rezultatelor sau publicațiilor altor autori;
- c. Introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare;
- d. Comercializarea de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării de către cumpărător a calității de autor al unei lucrări de licență, de diplomă, de disertație sau de doctorat.

**Art. 41.** Se interzice ocuparea posturilor didactice și de cercetare de către persoane cu privire la care s-a dovedit că au realizat abateri grave de la buna conduită în cercetarea științifică și activitatea universitară, stabilite conform legii. Se anulează concursul pentru un post didactic sau de cercetare ocupat, iar contractul de muncă cu universitatea încetează de drept, indiferent de momentul la care s-a dovedit că o persoană a realizat abateri grave de la buna conduită în cercetarea științifică și activitatea universitară. Constatarea abaterilor se face de către Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, conform legii.

## Capitolul VI

### Dispoziții finale

**Art. 42.** În cazul abaterilor de la buna conduită în cercetarea științifică, Comisia de etică universitară stabilește, conform Legii nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare, Codului de etică și deontologie profesională, una sau mai multe din sancțiunile prevăzute mai sus (art. 318-319 Legea 1/2011).

**Art. 43.** Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării analizează cazurile referitoare la încălcarea regulilor de bună conduită în cercetare-dezvoltare, în urma sesizărilor sau prin autosesizare, și emite hotărâri prin care se stabilește vinovăția ori nevinovăția persoanei sau persoanelor în cauză; în cazurile hotărârilor privind vinovăția, hotărârile stabilesc și sancțiunile ce urmează a fi aplicate, conform legii.

**Art. 44.** Pentru abaterile de la buna conduită în cercetare-dezvoltare ale personalului din cadrul instituțiilor de învățământ superior, constatate și dovedite, Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării stabilește aplicarea uneia sau mai multora din următoarele sancțiuni:

- a. Avertisment scris;
- b. Retragera și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea regulilor de bună conduită;
- c. Retragera calității de conducător de doctorat sau a atestatului de abilitare;
- d. Retragera titlului de doctor;
- e. Retragera titlului didactic universitar sau a gradului de cercetare ori retrogradarea;
- f. Destituirea din funcția de conducere din instituția de învățământ superior;
- g. Desfacerea disciplinară a contractului de muncă;
- h. Interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțarea din fonduri publice destinate cercetării-dezvoltării.

**Art. 45.** Prezentul Ccd intră în vigoare la data aprobării sale de către Senatul universitar. Pe aceeași dată se abrogă orice dispoziții contrare conținute în reglementări ale universității.

**Art. 46.** Votat în ședința Senatului din data de 13 Octombrie 2011.

**Art. 47.** Aprobata prin adresa MECTS 4669 bis/28.09.2011.